

22.11.2016

***I

RAPORTI PROJEKT

ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv, millega muudetakse direktiivi 2004/37/EÜ töötajate kaitse kohta tööl kantserogeenide ja mutageenidega kokkupuutest tulenevate ohtude eest (COM(2016)0248 – C8-0181/2016 – 2016/0130(COD))

Tööhõive- ja sotsiaalkomisjon

Raportöör: Marita Ulvskog

Kasutatud tähised

- * nõuandemenetlus
- *** nõusolekumenetlus
- **I seadusandlik tavamenetlus (esimene lugemine)
- **II seadusandlik tavamenetlus (teine lugemine)
- **III seadusandlik tavamenetlus (kolmas lugemine)

(Märgitud menetlus põhineb õigusakti eelnõus esitatud õiguslikul alusel.)

Õigusakti eelnõu muudatusettepanekud

Kahes veerus esitatud Euroopa Parlamendi muudatusettepanekud

Välja jäetav tekst on märgistatud vasakpoolses veerus paksus kaldkirjas. Asendatav tekst on märgistatud mõlemas veerus paksus kaldkirjas. Uus tekst on märgistatud parempoolses veerus paksus kaldkirjas.

Iga muudatusettepaneku päise esimene ja teine rida näitavad ära läbivaadatava õigusakti eelnõu asjaomase tekstiosa. Kui muudatusettepanek puudutab kehtivat õigusakti, mida õigusakti eelnõus soovitakse muuta, märgitakse päises lisaks kolmandale reale viide kehtivale õigusaktile ja neljandale reale viide muudetavale sättele.

Konsolideeritud tekstina esitatud Euroopa Parlamendi muudatusettepanekud

Uued tekstiosad on märgistatud paksus kaldkirjas. Välja jäetud tekstiosad on tähistatud sümboliga ■ või läbi kriipsutatud. Teksti asendamise puhul on uus tekst märgistatud paksus kaldkirjas ja asendatav tekst kustutatud või läbi kriipsutatud.

Erandina ei tähistata teenistuste tehtud puhtalt tehnilist laadi muudatusi lõpliku teksti vormistamiseks.

SISUKORD

	lk
EUROOPA PARLAMENDI SEADUSANDLIKU RESOLUTSIOONI PROJEKT	5
SELETUSKIRI.....	19

EUROOPA PARLAMENDI SEADUSANDLIKU RESOLUTSIOONI PROJEKT

ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv, millega muudetakse direktiivi 2004/37/EÜ töötajate kaitse kohta tööl kantserogeenide ja mutageenidega kokkupuutest tulenevate ohtude eest (COM(2016)0248 – C8-0181/2016 – 2016/0130(COD))

(Seadusandlik tavamenetlus: esimene lugemine)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse komisjoni ettepanekut Euroopa Parlamendile ja nõukogule (COM(2016)0248),
  - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 2 ja artikli 153 lõiget 2, mille alusel komisjon esitas ettepaneku Euroopa Parlamendile (C8-0181/2016),
  - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 3,
  - olles konsulteerinud Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteega,
  - pärast konsulteerimist Regioonide Komiteega,
  - võttes arvesse kodukorra artiklit 59,
  - võttes arvesse tööhõive- ja sotsiaalkomisjoni raportit ning keskkonna-, rahvatervise- ja toiduohutuse komisjoni ja õiguskomisjoni arvamusi (A8-0000/2016),
1. võtab vastu allpool toodud esimese lugemise seisukoha;
  2. palub komisjonil ettepaneku uuesti Euroopa Parlamendile saata, kui komisjon kavatseb seda oluliselt muuta või selle muu tekstiga asendada;
  3. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule ja komisjonile ning liikmesriikide parlamentidele.

Muudatusettepanek 1

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 2

Komisjoni ettepanek

(2) *Piirnormid tuleks vajaduse korral teaduslike andmete valguses läbi vaadata.*

Muudatusettepanek

(2) *Kuna teaduslikud andmed ja parimad tavad arenevad pidevalt, tuleks direktiivi 2004/37/EÜ edaspidi veel muuta. Komisjon peaks iga viie aasta tagant koostama aruande direktiivi 2004/37/EÜ rakendamise kohta, tehas muu hulgas vajaduse korral ettepaneku õigusakti muutmiseks.*

Or. en

Muudatusettepanek 2

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 2 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(2 a) *Tuleb rõhutada, et oluline on kaitsta töötajaid kantserogeenide, mutageenide ja reproduktiivtoksiliste ainete kokkupuutumise eest. Töökohal puutuvad inimesed sageli kokku mitme eri ainega, mis võib suurendada terviseriske, avaldada kahjulikku mõju reproduktiivsüsteemile, vähendada viljakust või põhjustada viljatust ning mõjuda ebasoodsalt loote arengule. Reproduktiivtoksilised ained tekitavad väga suurt muret ja töökohal ennetuse korraldamisel tuleks kasutada sama lähenemisviisi kui kantserogeenide ja mutageenide puhul. Naiste osalemine tööturul on vajalik, et saavutada strateegia „Euroopa 2020” peaesmärk, mille kohaselt 20–64 aasta vanustest elanikest peaks aastaks 2020 töötama 75 %. Seepärast on vaja direktiivi*

2004/37/EÜ läbivaatamise käigus käsitleda reproduktiivtoksilisi aineid, et viia direktiiv kooskõlla Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EÜ) nr 1907/2006^{1a} ning tagada naiste suurem ohutus töökohal.

---

^{1a}. Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. detsembri 2006. aasta määrus (EÜ) nr 1907/2006, mis käsitleb kemikaalide registreerimist, hindamist, autoriseerimist ja piiramist (REACH) ja millega asutatakse Euroopa Kemikaalide Agentuur ning muudetakse direktiivi 1999/45/EÜ ja tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EMÜ) nr 793/93, komisjoni määrus (EÜ) nr 1488/94 ning samuti nõukogu direktiiv 76/769/EMÜ ja komisjoni direktiivid 91/155/EMÜ, 93/67/EMÜ, 93/105/EÜ ja 2000/21/EÜ (ELT L 396, 30.12.2006, lk 1).

Or. en

Muudatusettepanek 3

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 2 b (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(2 b) Direktiivi 2004/37/EÜ tuleks muuta, et parandada tervisejärelvalvet. Kuna puuduvad järjepidevad andmed ainega kokkupuute kohta, on vaja kaitsta nendega kokkupuutuvaid ja kokkupuute ohus töötajaid, kehtestades kohustusliku tervisekontrolli selle asemel, et teha järelvalvet vaid siis, kui seda vajalikuks peetakse. Kuna andmete kogumisel on lüüki, jääb selgusetuks, millal tervisejärelvalvet tuleb vajalikuks pidada. Seepärast oleks ettevaatuse mõttes otstarbekas tagada kohustuslik eluaegne tervisekontroll kõigile töötajatele, kes

ainetega kokku puutuvad.

Or. en

Muudatusettepanek 4

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 2 c (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(2 c) Liikmesriikidel tuleb koguda tööandjatelt asjakohaseid ja järjepidevaid andmeid, mis on vajalik töötajate ohutuse ja nõuetekohaste tervishoiuteenuste tagamiseks ja parandamiseks. Käesolev direktiiv tuleb samuti õigesti üle võtta ja rakendada. Komisjon peaks toetama andmete kogumise heade tavade vahetamist liikmesriikide vahel ja tegema ettepanekuid andmete kogumise parandamiseks. Komisjon peaks ühtlasi paluma liikmesriikidel anda teavet, mis on vajalik direktiivi 2004/37/EÜ rakendamise aruannete koostamiseks.

Or. en

Muudatusettepanek 5

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 2 d (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(2 d) Peale kohaldamisala muutmise ja kohustusliku tervisekontrolli kehtestamise tuleb direktiivi 2004/37/EÜ muuta selleks, et kaotada selgusetus kantserogeenidest, mutageenidest ja reprotoksiinidest tuleneva vähiohu osas. Seepärast tuleks

lisada direktiivi 2004/37/EÜ III lisa tabelisse iga kemikaali liigi puhul töökeskkonna kokkupuute piirnormi jääktase ja selle viimase hindamise kuupäev.

Or. en

Muudatusettepanek 6

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 2 e (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(2 e) Pärast direktiivi 2004/37/EÜ III lisa muutmist käesoleva direktiiviga, tuleks viivitamata lisada uued piirnormid muudele ainetele. Mitmesugused asutused, sidusrühmad ja Maailma Terviseorganisatsioon on teinud kindlaks 50–70 ainet, mis tuleks esmajärjekorras lisada töökeskkonna kantserogeenide, mutageenide ja reprotoksiinide loendisse. Direktiivi 2004/37/EÜ III lisas loetletud muude ainete hulka peaksid kuuluma diiselmootori heitgaasid, formaldehüüd, nahatolm, kaadmium, diklorometaan, galliumarseniid, kaaliumbromaat, titaandioksiid, fenoolftaleiin, kinoliin, ränikarbüidkiud, polüklooritud bifeniüülid, vinüülfluoriid ja vinüülkloriid, kuid ei tohiks nendega püрдuda Reprotoksiinide hulka peaksid kuuluma di(2-etiülheksüül)ftalaat, bensüülbutüülftalaat, dibutüülftalaat, kaadmium, plii, heksaklorobenseen, toluen, nonüülfenool, etiüleenglükool, dietüüleeter ja benomüül.

Or. en

Muudatusettepanek 7

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 2 f (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(2 f) Tõendamise kohustus ei peaks olema kantserogeenide, mutageenide ja reprotoksiinidega kokkupuutes kannatanutel. Töötajatele tuleks kehtestada suuremad õigused hüvitamist nõuda. Liikmesriigid peaksid võimalikult kiiresti lisama oma siseriiklikesse seadustesse, määrustesse või haldusaktidesse sätteid teaduslikult tunnustatud kutsehaiguste kohta, mis annavad õiguse hüvitist nõuda, ning töötajate õiguse kohta nõuda hüvitamist seoses kutsehaigustega komisjoni soovitusel C(2003) 3297^{1a} alusel. Kindlustusandjad ja hüvitiste maksjad peaksid hakkama kasutama ühtlustatud lähenemisviisi tööl kantserogeenide, mutageenide ja reprotoksiinidega kokkupuutest põhjustatud haiguste tunnustamisele ja nende eest hüvitise maksmisele.

---

^{1a} *Komisjoni 19. septembri 2003. aasta soovitus C(2003) 3297 Euroopa kutsehaiguste nimekirja kohta (ELT L 238, 25.9.2003, lk 28).*

Or. en

Muudatusettepanek 8

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 3

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(3) Mõne kantserogeeni **ja** mutageeni

(3) Mõne kantserogeeni, mutageeni **ja**

puhul on parima võimaliku kaitse tagamiseks vaja arvestada muid imendumisviise, sealhulgas läbi naha tungimise võimalust.

reprotoksiini puhul on parima võimaliku kaitse tagamiseks vaja arvestada muid imendumisviise, sealhulgas läbi naha tungimise võimalust.

Or. en

Muudatusettepanek 9

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 6

Komisjoni ettepanek

(6) Suunised ja head tavad, mis on välja töötatud selliste algatuste raames nagu sotsiaaldialoogi tulemusel saavutatud kokkulepe, milles käsitletakse töötajate tervise kaitset kristallilise ränidioksiidi ja seda sisaldavate toodete heade käsitsemis- ja kasutamistavade abil (NEPSi), on väärtuslikud vahendid regulatiivsete meetmete täiendamiseks ja eelkõige piinormide tõhusa rakendamise toetamiseks.

Muudatusettepanek

(6) Suunised ja head tavad, mis on välja töötatud selliste algatuste raames nagu sotsiaaldialoogi tulemusel saavutatud kokkulepe, milles käsitletakse töötajate tervise kaitset kristallilise ränidioksiidi ja seda sisaldavate toodete heade käsitsemis- ja kasutamistavade abil (NEPSi), on väärtuslikud **ja vajalikud** vahendid regulatiivsete meetmete täiendamiseks ja eelkõige piinormide tõhusa rakendamise toetamiseks.

Or. en

Muudatusettepanek 10

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 7

Komisjoni ettepanek

(7) Direktiivi 2004/37/EÜ III lisas sätestatud vinüülkloriidmonomeeri ja **lehtpuidutolmu** piinormid tuleks uusimate teaduslike andmete valguses läbi vaadata.

Muudatusettepanek

(7) Direktiivi 2004/37/EÜ III lisas sätestatud vinüülkloriidmonomeeri ja **puidutolmu** piinormid tuleks uusimate teaduslike andmete valguses läbi vaadata. **Rahvusvahelise Vähiuurimiskeskuse (IARC) soovitusel ei tuleks vahet teha lehtpuidutolmul ja okaspuidutolmul, kui kohaldatakse direktiivi 2004/37/EÜ III**

lisa piirnorme. Mitmes riigis läbi viidud juhtkontrolluuringutest nähtub IARCI andmetel, et ninakõrvalurgete vähki esines ülemääraselt töötajatel, kellel oli okaspuiduga otsene kokkupuude.

Or. en

Muudatusettepanek 11

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 8

Komisjoni ettepanek

(8) 1,2-epoksüpropaan vastab määruses (EÜ) nr 1272/2008 sätestatud kantserogeenseks (1B kategooria) klassifitseerimise kriteeriumidele ja on seega kantserogeen direktiivi 2004/37/EÜ tähenduses. Kättesaadava teabe põhjal (sh teaduslikud ja tehnilised andmed) on võimalik kindlaks määrata *selge kokkupuutetase*, millest väikesem kokkupuude selle kantserogeeni eeldatavasti ei põhjusta kahjulikku mõju. Seepärast on asjakohane kehtestada selline 1,2-epoksüpropaani piirnorm.

Muudatusettepanek

(8) 1,2-epoksüpropaan vastab määruses (EÜ) nr 1272/2008 sätestatud kantserogeenseks (1B kategooria) klassifitseerimise kriteeriumidele ja on seega kantserogeen direktiivi 2004/37/EÜ tähenduses. Kättesaadava teabe põhjal (sh teaduslikud ja tehnilised andmed) on võimalik kindlaks määrata *kokkupuute tase*, millest väikesem kokkupuude selle kantserogeeni eeldatavasti ei põhjusta kahjulikku mõju. Seepärast on asjakohane kehtestada selline 1,2-epoksüpropaani piirnorm.

Or. en

Muudatusettepanek 12

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 1 – punkt -1 (uus) Direktiiv 2004/37/EÜ Pealkiri

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

**(-1) Pealkiri asendatakse järgmisega:
„Euroopa Parlamendi ja nõukogu 29.
aprilli 2004. aasta direktiiv 2004/37/EÜ
töötajate kaitse kohta tööl**

*kantserogeenide, mutageenide ja
reproduktiivtoksiliste ainetega
kokkupuutest tulenevate ohtude eest“*

Or. en

Muudatusettepanek 13

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 1 – punkt -1 a (uus)**
Direktiiv 2004/37/EÜ
Artikkel 1 – lõige 1 – punkt -1 c a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

*(-1 a) Artiklile 2 lisatakse järgmine
punkt:*

*„(c a) „reproduktiivtoksiin“ – määruse
(EÜ) nr 1272/2008 VI lisas sätestatud
liigitamiskriteeriumidele vastav aine,
mida nimetatud kriteeriumide alusel saab
liigitada 1.A või 1.B kategooria
reproduktiivtoksiliseks aineks;*

Or. en

Muudatusettepanek 14

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 1 – punkt -1 b (uus)**
Direktiiv 2004/37/EÜ
Artikkel 14

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(-1 b) Artiklit 14 muudetakse järgmiselt:

*(a) lõiked 1 ja 2 asendatakse
järgmisega:*

*„1. Lükmesriigid kehtestavad
siseriiklikule õigusele või tavale vastavad
kohustusliku eluaegse tervisekontrolli
eeskirjad nende töötajate kohta, kelle
puhul artikli 3 lõikes 2 osutatud
hindamise tulemustest ilmneb oht*

tervisele või turvalisusele.

2. Lõikes 1 nimetatud eeskirjad võimaldavad igal töötajal vajaduse korral läbida asjakohase eluaegse tervisekontrolli:

– enne kokkupuudet,

– kokkupuute vältel korrapäraste ajavahemike järel,

– kokkupuute lõppedes ja töösuhte lõpus.“

(b) lõige 5 jäetakse välja.

Or. en

Muudatusettepanek 15

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 1 – punkt -1 c (uus)
Direktiiv 2004/37/EÜ
Artikkel 17a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(-1 c) Lisatakse järgmine artikkel:

„Artikkel 17 a

Reproduktiivtoksilised ained

Komisjon vaatab liikmesriikide ja sotsiaalpartneritega konsulteerides 1. novembriks 2017 läbi käesoleva direktiivi ja teeb vajalikud muudatusettepanekud reproduktiivtoksiliste ainete lisamiseks käesoleva direktiivi kohaldamisalasse.“

Or. en

Muudatusettepanek 16

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Lisa
Direktiiv 2004/37/EÜ
III lisa – A osa – pealkiri – tulp 7 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Üleminekumeetmed

Or. en

Muudatusettepanek 17

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Lisa**

Direktiiv 2004/37/EÜ
III lisa – A osa – rida 1 – tulp 3

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Lehtpuidutolm

Puidutolm

Or. en

Muudatusettepanek 18

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Lisa**

Direktiiv 2004/37/EÜ
III lisa – A osa – rida 1 – tulp 4

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

3 ⁽¹⁾

1 ⁽¹⁾

⁽¹⁾ Sissehingatav fraktsioon: kui lehtpuidutolm seguneb muu puidutolmuga, kehtib piirnorm kõigi kõnealuses segus esinevate puidutolmu liikide suhtes.

⁽¹⁾ Sissehingatav fraktsioon: kui lehtpuidutolm seguneb muu puidutolmuga, kehtib piirnorm kõigi kõnealuses segus esinevate puidutolmu liikide suhtes.

Or. en

Muudatusettepanek 19

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Lisa

Direktiiv 2004/37/EÜ

III lisa – A osa – rida 1 – tulp 7 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

**2 mg/m³ kuni XXXX (viis aastat pärast
käesoleva muutmisdirektiivi jõustumise
kuupäeva]**

Or. en

Muudatusettepanek 20

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Lisa

Direktiiv 2004/37/EÜ

III lisa – A osa – rida 2– tulp 4

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

0,025

0,001

Or. en

Muudatusettepanek 21

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Lisa

Direktiiv 2004/37/EÜ

III lisa – A osa – rida 3– tulp 6

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

0,3

0,1

Or. en

Muudatusettepanek 22

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Lisa

Direktiiv 2004/37/EÜ

III lisa – A osa – rida 3 – tulp 7 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

**0,3 f/ml kuni XXXX (viis aastat pärast
käesoleva muutmisdirektiivi jõustumise
kuupäeva]**

Or. en

Muudatusettepanek 23

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Lisa

Direktiiv 2004/37/EÜ

III lisa – A osa – rida 4 – tulp 4

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

0,1 ⁽¹⁾

0,05 ⁽¹⁾

⁽¹⁾ Sissehingatav fraktsioon.

⁽¹⁾ Sissehingatav fraktsioon.

Or. en

Muudatusettepanek 24

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Lisa

Direktiiv 2004/37/EÜ

III lisa – A osa – rida 9 – tulp 4

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

0,1

0,03

Or. en

Muudatusettepanek 25

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Lisa

Direktiiv 2004/37/EÜ

III lisa – A osa – rida 12 – tulp 4

Komisjoni ettepanek

2,2

Muudatusettepanek

1,12

Or. en

Muudatusettepanek 26

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Lisa

Direktiiv 2004/37/EÜ

III lisa – A osa – rida 12 – tulp 5

Komisjoni ettepanek

1

Muudatusettepanek

0,5

Or. en

Muudatusettepanek 27

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Lisa

Direktiiv 2004/37/EÜ

III lisa – A osa – rida 12 – tulp 7 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

***1 ppm kuni XXXX (viis aastat pärast
käesoleva muutmisdirektiivi jõustumise
kuupäeva]***

Or. en

SELETUSKIRI

Komisjon avaldas 13. mail 2016 ettepaneku muuta direktiivi 2004/37/EÜ eesmärgiga parandada töökohal kantserogeenide ja mutageenidega kokkupuutuvate töötajate kaitset. Euroopa Parlament on oma praeguse ja eelmise koosseisu ametiajal korduvalt nõudnud direktiivi läbivaatamist.

Raportöör peab teravitatavaks komisjoni algatust, mis on oluline esimene samm töökohal kantserogeenide ja mutageenidega kokkupuute probleemiga tegelemiseks. Vähktõbi on Euroopas surma põhjustajate seas teisel kohal ja peamine tööga seotud surmapõhjus. Kõik tööga seotud vähivormid on ennetatavad. Euroopa Liidu ajakohastatud ja täpne õigusraamistik aitab kaasa tööga seotud vähktõvevormide paremale ennetamisele. Liikmesriikidele läheb vähktõve ravi maksma aastas 334 miljardit eurot¹.

Euroopa Tööohutuse ja Töötervishoiu Agentuuri (EU-OSHA) andmetel on liikmesriigid andnud teada, et riigi tasandil puuduvad andmed kokkupuute kohta ja toksikoloogilised andmed, ning raskusi on kokkupuute piirnormide osas kokkuleppele jõudmisega. Raportöör on seisukohal, et siduvate kokkupuute piirnormide kehtestamisel tuleb juhtpõhimõttena järgida liikmesriikide ja kogu maailma parimaid tavaid ja tegutseda ettevaatuspõhimõttest lähtuvalt. Seda põhimõtet tuleb direktiivis järjepidevalt kajastada ja seda on meelde tuletatud põhjenduses 14 („Töötajate tervise kaitsmisel tuleks rakendada ettevaatuspõhimõtet.“)

I. Reprodutiivtoksiliste ainete lisamine direktiivi kohaldamisalasse

Raportöör teeb ettepaneku laiendada direktiivi kohaldamisala, et oleks võimalik hõlmata reprodutiivtoksilised ained, mis on kooskõlas Euroopa Parlamendi varasemate nõudmistega² ja mõnedes liikmesriikides kehtivate õigusaktidega.

Hiljuti Prantsusmaal läbiviidud uuringu³ andmetel puutub üle 1 % töötajatest kokku reprodutiivtoksiliste aineteaga. Nendest andmetest lähtuvalt võib Euroopa Liidus olla reprodutiivtoksiliste aineteaga kokkupuutes 2–3 miljonit töötajat. Praegu on seadusest tulenev töötajate kaitse selliste aineteaga kokkupuute korral väga nõrk, sest peamiselt piirduv see keemiliste mõjurite direktiivi 98/42/EÜ üldiste sätetega. Reprodutiivtoksilised andmed on määruse (EÜ) nr 1907/2006 (REACH) kohaselt väga ohtlikud. Töötajate kaitset käsitlevad sätted peaksid olema sellele tõsiasjale vastavad. Rasedate töötajate direktiiviga 92/85/EÜ ei nähta ette ennetusmeetmeid enne, kui töötaja on tööandjale rasedusest teada andnud. See tähendab, et raseduse esimestel nädalatel ei ole ette nähtud erikaitset, samuti ei ole kaitstud meeste ja naiste viljakus. Kantserogeenid ja mutageenid on ELi õigusaktides, näiteks REACHis, seotud reprodutiivtoksiliste aineteaga. Kuus liikmesriiki (Prantsusmaa, Austria, Soome, Saksamaa, Rootsi ja Tšehhi) on juba laiendanud direktiivi kohaldamisala ja ülevõtmisaktid hõlmavad reprodutiivtoksilisi aineid.

Prantsusmaal 2004. aastal läbiviidud uuringu kohaselt on ohtlikkuse tõttu kokkupuute korral

¹ Work-related cancer in the European Union: Size, impact and options for further prevention, RIVM, 2016

² Euroopa Parlamendi 15. detsembri 2011. aasta resolutsiooni ELi töötervishoiu ja tööohutuse strateegia (2007–2012) vahehindamise kohta (2011/2147(INI)).

³ Les expositions aux cancérogènes mutagènes et reprotoxiques, INRS, References en sante au travail, No 144, 2015

hinnanguliselt 50 potentsiaalselt reproduktiivtoksilist ainet. Selle metoodika kohaselt on esimese kümne hulgas järgmised ained: di(2-etiül-heksüül)ftalaat, bensüülbutüülftalaat, dibutüülftalaat, kaadmium, plii, heksaklorobenseen, toluen, nonüülfenool, etüleenglükool, dietüüleeter ja benomüül¹. Näiteks on reproduktiivtoksilistel ainetel, nagu ftalaatidel, järgmine mõju: munandeid kahjustav toksilisus, naiste ja meeste viljakuse vähenemine, mürgisus lootele (võib põhjustada surma või väärarenguid). Alküülfenoolidel ja seonduvatel kemikaalidel on hormoone imiteeriv mõju ja võib põhjustada meeste viljakuse, munandite suuruse ja spermakvaliteedi vähenemist².

II. Rangemad piirnormid

Raportöör on teinud ettepaneku kehtestada kuuele ainele rangemad piirnormid. Raportöör on seisukohal, et Euroopa Liidus kokkupuute piirnormide kehtestamisel peaks võtma eeskujuks liikmesriikide parimad tavad. Nagu komisjon oma mõjuhinnangus rõhutas, tuleb piirnormide üle otsustamisel seada tasakaalu vähirisk ja selle ennetamise hinnanguline kulu. Kui alternatiivsete ainete või tehniliste lahenduste puudusel esineb raskusi, soovitati anda lisaega rangemate piirnormide rakendamiseks. See annab töövõtjatele aega lahenduste leidmiseks ja investeeringute kulude hajutamiseks. Raportööri esitatud muudatused sisaldavad kokkupuute piirnorme, mis mõnes riigis juba kehtivad või on olemas.

– Kristalliline ränidioksiid

Töökeskonna keemiliste mõjurite piirnormide teaduskomitee (SCOEL) on soovitanud piirnormiks 0,05 mg/m³. Raportöör jagab seisukohta ja teeb ettepaneku kehtestada SCOELi soovitatud piirmäär. Komisjoni mõjuhinnangu kohaselt tähendaks selline piirnorm praegusega võrreldes 107 350 võrra väiksemat surmajuhtumite arvu ajavahemikus 2010–2069.

– Kroom(VI)

Raportöör on paljude liikmesriikide (Belgia, Saksamaa, Taani, Prantsusmaa, Madalmaad, Leedu ja Rootsi) nõukogus toimunud aruteludel väljendatuga samal seisukohal, et kroom(VI) piirnormi tuleks komisjoni ettepanekuga (0,025 mg/m³) võrreldes alandada. Raportöör tunneb muret selle pärast, et kehtestatav piirnorm on suhteliselt kõrge, kuigi ei ole uusi andmeid kroom(VI) kokkupuute kohta, ehkki esildatud normi kehtestamisel kasutati 1995. aasta andmeid. Praegu kohaldavad kolm liikmesriiki piirnormi 0,001 mg/m³. Taas tuleks järgida ettevaatuspõhimõtet.

– Puidutolm

Raportöör jagab Rahvusvahelise Vähiuurimiskeskuse (IARC) seisukohta, et on piisavalt tõendeid selle kohta, et lehtpuidutolmul ja okaspuidutolmul ei tuleks vahet teha. Kuna viimastel aastatel on tehnika märgatavalt arenenud, siis on praktiliselt täiesti võimalik kehtestada puidutolmule rangemad piirnormid. Kuna suuremal osal ELi liikmesriikides on kehtestatud piirnorm 2 mg/m³, siis see peaks olema Euroopa Liidu ühine piirnorm ajani, kui parimatel tavadel põhinedes saab võimalikuks rangema piirnormi kehtestamine tasemel 1 mg/m³. Direktiivi edaspidise läbivaatamise käigul võiks kaaluda 0,5 mg/m³ suuruse piirnormi kehtestamist tervisele ja ohutusele avaldatava mõju, tehnilise teostatavuse ja kulukuse alusel.

¹ AFSSET – Agence française de sécurité sanitaire de l'environnement et du travail, *Identification d'une liste de substances toxiques pour la reproduction et le développement et Proposition d'une méthode de hiérarchisation pour l'analyse des Valeurs Toxicologiques de Référence, Rapport du groupe d'experts 'VTR reprotoxic'*, 2006, lk 58.

² Evans, T.J., 'Endocrine disruptors', Gupta, R.C. (Ed.), *Reproductive and Developmental Toxicity*, Elsevier Inc., 2011, lk 874-875.

– *Raskesti sulavad keraamilised kiud;*

Saksamaal, Prantsusmaal ja Norras on piirnormiks 0,1 f/ml ja see peaks olema Euroopa Liidus kehtiv piirnorm, mida soovitab ka raportöör. Ettepanekus esitatud kokkupuute piirnorm tagaks tõhusama töötajate kaitse, kui seda võimaldab komisjoni soovitatud piirnorm (0,3 f/ml). Komisjoni ettepaneku piirnormi soovitatakse kasutada ülemineku piirnormina.

– *Akriüülamiid*

Komisjoni mõjuhinna kohaselt oodatakse juba nüüd 0,03 mg/m³ suuruse piirnormi saavutamist ja mitmes liikmesriigis (Malta, Belgia, Bulgaaria, Taani, Eesti, Hispaania, Ungari, Iirimaa, Leedu, Rumeenia, Slovakkia ja Rootsi) on kehtestatud samasugune või madalam kokkupuute piirnorm. Selle kokkupuute piirnormi kasutamist komisjoni ettepanekus esitatu asemel soovitatakse seepärast, et akrüülamiide kasutatakse üha rohkem, mida on märgitud ka mõjuhinnaangus.

– *1,3-butadieen*

Ainet seostatakse lümfosarkoomi esinemisega ja raportööri soovitatud piirnorm kehtib ühes liikmesriigis (Rootsi). Kuna komisjoni esitatud piirnormi on võimalik juba praegu täita, siis soovitatakse seda kasutada üleminekuaja piirnormina, et anda aega uue, rangema piirnormiga kohanemiseks ja selle täitmiseks.

III. Muud käsitlemist vajavad küsimused

Raportöör ei ole esitanud muude ainete kokkupuute piirmäärade ettepanekuid, võttes arvesse komisjoni selget kavatsust muuta direktiivi juba lähitulevikus. Kuna paljud ained on juba loetud kantserogeenideks, mutageenideks ja reprotoksilisteks mõjuriteks, siis raportöör toetab seda ja nõuab täiendavate piirnormide viivitamatut kasutuselevõttu, et kaitsta veelgi suuremat hulka töötajaid kokkupuute eest, ennetada veelgi ohte ja päästa rohkem elusid.

Direktiivi läbivaatamise käigus on vaja käsitleda ka andmete kogumise parandamist heade tavade vahetamise abil Euroopa tasandil ja sotsiaalpartnerite, eriti tööandjate toetusel. Kuna praegu ei koguta liikmesriikides selgeid ja põhjalikke andmeid, siis takistab see kaitse, ennetuse ja nõuetekohaste tervishoiuteenuste korraldamist ja eriti vastutustundlikku poliitikakujundust.

Puudujäägid andmete kogumisel osutavad ka vajadusele võtta kasutusele kokkupuutes olevate töötajate jaoks kohustuslik tervisekontroll kogu elu jooksul. Seda on soovitatud ka direktiivi muudatusettepanekus, kuigi ei ole piisavalt andmeid töötajate kokkupuute kohta, sest probleem on tõsine ja võimatu on hinnata, millal tervisekontroll on vajalik. Kuni saadakse piisaval määral põhjalikke andmeid, mida saab järjepidevalt jagada asjaomaste tervishoiutöötajatega, peab tervisekontroll olema kohustuslik kõigile kokkupuutes olevatele töötajatele, sealhulgas isegi pärast kokkupuute lõppemist ja töötamise lõpetamist. See puudutab kõiki kokkupuutes olnud töötajaid, praktikante, õpilasi ja tugitöötajaid. Vähktõve varajane avastamine on üks olulisemaid tegureid, mis aitab suurendada ellujäämisvõimalusi.

Laiemas mõttes tuleb praegust läbivaatamist pidada esimeseks sammuks, et kaitsta töötajaid kahjulike ainete eest töökohal. Oluline on uurida, milliste teiste poliitikameetmetega, näiteks teadus- ja uuendustegevuse algatustega, oleks võimalik pikemas perspektiivis aidata kaasa kaitse eesmärgi saavutamisele.